

Raport z konsultacji społecznych planu zagospodarowania terenu przy ul. Brata Alberta w dzielnicy Wesoła w m.st. Warszawie

Opracowała: Marlena Happach
Warszawa 12 października 2010r.

Przedstawiony raport jest elementem procesu konsultacji społecznych realizowanych przez **Dzielnice Wesoła** i **Centrum Komunikacji Społecznej** w ramach projektu **“Wzmacnianie mechanizmu partycypacji społecznej w m.st. Warszawie”**. realizowanego dzięki wsparciu udzielonemu przez Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków **Norweskiego Mechanizmu Finansowego**. Przeprowadzone konsultacje dotyczą koncepcji zagospodarowania **zieleńca przy ul. Brata Alberta w Dzielnicy Wesoła**.

Konsultacje przeprowadzono bezpośrednio na terenie poddanym analizie. Na miejscu ustawiona została makieta ze sklejki pomalowanej na biało, przedstawiająca obecny sposób zagospodarowania skweru i jego najbliższego otoczenia w skali 1:75. Do dyspozycji mieszkańców, uczestniczących w konsultacjach udostępnione zostały kolorowe, ruchome elementy, których mogli użyć podczas opracowania własnych koncepcji przestrzennych. Można je było dowolnie ustawiać, zdejmować z makiety i zastępować innymi klockami. Wszystkie te elementy wykonane zostały z pleksiglasu. Należały do nich klocki symbolizujące małą architekturę: ławki w dwóch typach, słupy ogłoszeniowe, budki telefoniczne, pergole, altany, ogrodzenia modułowe, furtki, stoły w dwóch typach, fontanny, pomniki, latarnie, pawilony kawiarniane, parasole, elementy techniczne: przejścia dla pieszych, stojaki

rowerowe, miejsca parkingowe, toalety publiczne, toalety dla psów, dodatkowe kosze na śmieci, elementy przedstawiające różne typy nawierzchni oraz zieleń w formie krzewów, kwietników, żywopłotów, pnączy.

Działania w terenie pozwoliły zaangażować mieszkańców w proces decyzyjny dotyczący zagospodarowania skweru. Makieta umożliwiła ilustrowanie i weryfikowanie propozycji na bieżąco. Cała akcja (łącznie z przygotowanym przez Dzielnicę namiotem i banerami) skutecznie przyciągnęły uwagę przechodniów.

PODSUMOWANIE AKCJI – DANE OGÓLNE

W akcji aktywnie łącznie wzięły udział 144 osoby : **129 dorosłych i młodzieży** samodzielnie wypełniających makiety oraz 15 dzieci (rysując i wspomagając rodziców w podejmowaniu decyzji i układając makietę). Łącznie wypełnionych zostało **96 formularzy** (71 przez pojedyncze osoby dorosłe i z małymi dziećmi, 25 przez 2 do 5 osób reprezentujących odrębne zdanie jednocześnie). Udokumentowanych zostało **45 ustawień makiety**, z których wszystkie ilustrują autorskie propozycje mieszkańców.

Wśród uczestników akcji dominowały osoby mieszkające w Zielonej (110 na 144), wiele z nich od kilkudziesięciu lat. Większość ludzi biorących udział w konsultacjach lubi tu mieszkać (87 na 129), jako zalety wskazując:

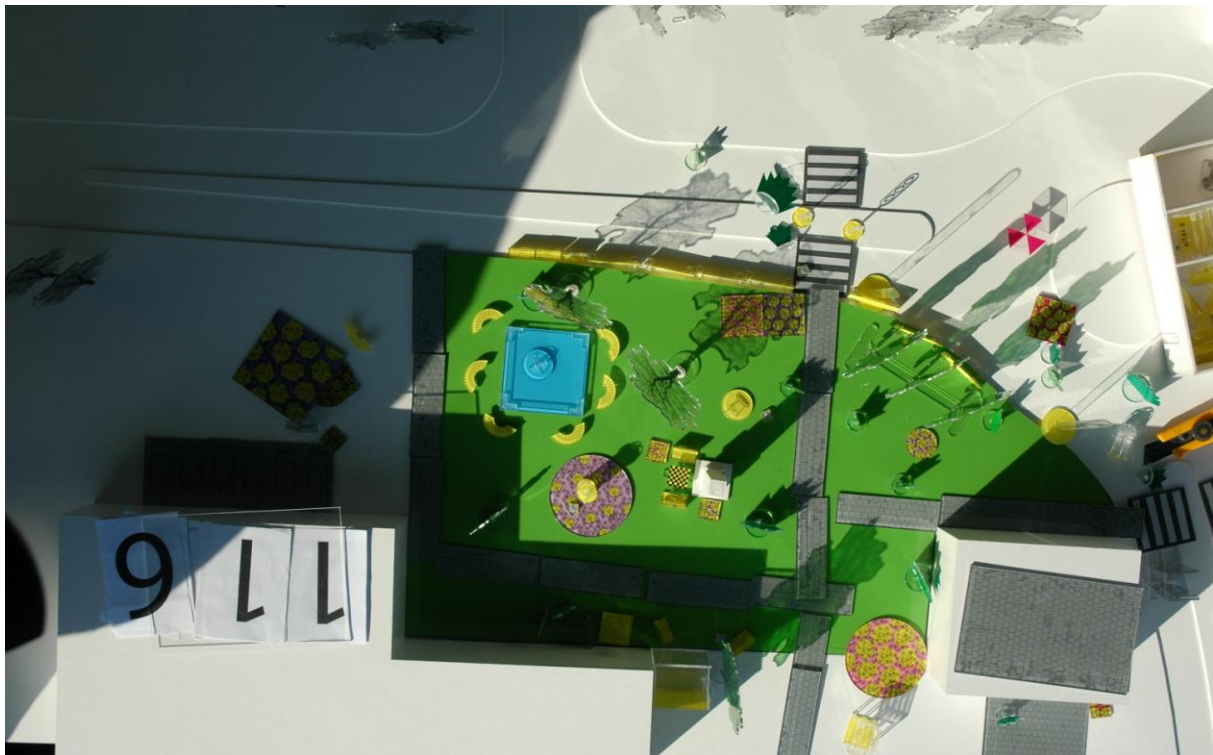
- spokój i ciszę
- zielony charakter miejscowości, sąsiedztwo lasów, bliskość terenów spacerowych
- dobrą komunikacją z centrum Warszawy

Poddany analizie skwer znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów o charakterze handlowo-usługowym, blisko przystanków autobusowych, z których można dostać się do centrum Warszawy. Jest to miejsce, w którym mieszkańcy przebywają codziennie, w drodze do pracy lub robiąc zakupy, dlatego większość uczestników dowiadywała się o konsultacjach na bieżąco, przechodząc po prostu obok. Większości z nich nie odpowiada obecny sposób zagospodarowania tego terenu, dlatego zainteresowanie akcją i ideą zmiany jego zmiany było duże.

UWAGI MIESZKAŃCÓW DOTYCZĄCE TERENU PROJEKTU

Wielu uczestników akcji uskarżało się na brak przestrzeni publicznych w Zielonej, gdzie można by spędzić wolny czas. Narzekano też na rosnące natężenie ruchu drogowego.

96 na 129 pytaných osób, zadeklarowało, że często przechodzi przez konsultowany skwer. **59** spośród nich jednoznacznie stwierdziło, że nie odpowiada im jego obecny sposób zagospodarowania. Pomysł utworzenia publicznego skweru w tym miejscu wzbudził jednak mieszane odczucia. Często obawiano się, że teren przeznaczony na inwestycje jest zbyt mały, za głośny, położony za blisko uczęszczanej drogi. Aż **22 osoby (na 129) jednoznacznie stwierdziło, że nie podoba im się pomysł tworzenia skweru w tym miejscu** i nie będą z niego korzystać. Powszechnie obawiano się przede wszystkim o bezpieczeństwo. **42 spośród pytaných osób wyraźnie wskazało na obecność osób spożywających alkohol na terenie skweru jako poważny problem**, który obniża poczucie bezpieczeństwa. Jako jego rozwiązanie 17 osób zaproponowało stały monitoring tego miejsca lub częstsze niż dotychczas kontrole straży miejskiej. 14 osób zadeklarowało, że nie życzy sobie ustawiania na tym terenie żadnych ławek.

Mieszkańcy mieli też wiele pomysłów na to, jak można ukształtować tę przestrzeń, by stała się bardziej przyjazna dla swoich użytkowników. Ich propozycje dotyczyły nie tylko sposobu jej zaaranżowania, ale także użytkowania.

Wśród propozycji dotyczących wyposażenia skweru, znalazły się następujące pomysły:

1. **Ustawienie ławek na skwerze zaproponowało 81 osób.** Dla wielu mieszkańców Zielonej, szczególnie osób starszych, dużym problemem jest fakt, że nie ma możliwości odpoczynku w trakcie robienia zakupów. W pobliżu sklepów brakuje miejsc, gdzie można usiąść czy zjeść lody z pobliskiej cukierni.
2. **18 mieszkańców zasugerowało konieczność powstania ogródka z stolikami kawiarnianymi w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej cukierni.** Stoliki przynależałyby do cukierni i dostępne były jedynie w czasie godzin działania lokalu. 11 osób zaproponowało wręcz by na terenie skweru powstała nowa kawiarnia z ogródkiem, 7 opowiedziało się za knajpką bądź ogródkiem piwnym (w sumie 36 osób za lokalem).
Należy jednak dodać, że wiele osób z proponujących ustawienie ławek czy stolików zastrzegło, że rozwiązanie takie jest możliwe jedynie po rozwiązaniu problemu stałych bywalców skweru albo przy udostępnieniu miejsc do siadania jedynie warunkowo i pod nadzorem.
3. **66 mieszkańców jako duży problem wskazało brak bezpośredniego dojścia do przejścia dla pieszych.** W chwili obecnej mieszkańcy, którzy chcą z niego skorzystać są zmuszeni do obchodzenia całego skweru wąskim chodnikiem, który został położony wzdłuż jezdni. Nie jest to dla nich rozwiązanie ani bezpieczne ani wygodne. Proponują więc stworzenie dodatkowego chodnika na miejscu istniejącego przedępu.
4. **64 osoby uważają, że najlepszym rozwiązaniem będzie zaprojektowanie twardych nawierzchni ciągów komunikacyjnych.** Wśród ich najczęstszych propozycji materiałów, z jakich mogą być wykonane, pojawiała się betonowa kostka. Tylko 5 osób stwierdziło, że teren skweru powinien być całkowicie utwardzony.
5. **62 osoby były za zachowaniem obecnych proporcji terenów biologicznie czynnych w stosunku do ciągów komunikacyjnych.** Mieszkańcy Zielonej uważają, że skwer powinien zachować swój zielony charakter.
6. **62 mieszkańców było również za wykorzystaniem na terenie skweru większej ilości zieleni niskiej.** Liczą oni, że podniesie ona jakość otoczenia. Mieszkańcy sugerowali także, że mogłaby ona stanowić naturalną izolację od strony ulicy np.: w postaci żywopłotu, która chroniłaby nie tylko przed kurzem i hałasem ale także podniosła bezpieczeństwo przebywających na terenie skweru dzieci. Za takim rozwiązaniem opowiedziały się **33 osoby**.
7. **Część mieszkańców (51 na 129) zaproponowała zamontowanie dodatkowego oświetlenia na skwerze,** które podniosłoby ich poczucie bezpieczeństwa szczególnie podczas wieczornych powrotów do domu.
8. **48 osób chciałoby by na terenie skweru zaprojektowano rabaty z kwiatami lub innymi roślinami kwitnącymi sezonowo.** Uważają oni, że takie rozwiązanie podniosłoby walory estetyczne tego otoczenia.
9. **44 osoby zaproponowały umieszczenie na terenie skweru fontanny,** która uatrakcyjni to miejsce i stanowić będzie jego centralny punkt przyciągający i skupiający uwagę, dzięki czemu pomnik nie będzie już dominującym elementem skweru.

10. **42 osoby zaproponowały posadzenie na skwerze większej ilości drzew i krzewów**, głównie w pasie wzdłuż ulicy, ale wysokich form zieleni jedynie do wysokości przejazdu pomiędzy budynkiem mieszczącym bank, cukiernię i sklep a sklepem przy samym rondzie. Drzewa osłonic mają skwer od ulicy i rzucać cień, ale nie powinny przesłaniać widoczności kierowcom dojeżdżającym do ronda.
11. **32 osoby zwróciły uwagę na brak w chwili obecnej koszy na śmieci**. Mieszkańcy wskazują ich obecność jako niezbędną w celu zachowania czystości i porządku na skwerze.
12. **23 mieszkańców jako konieczne w nowym projekcie wskazało umieszczenie na terenie skweru stojaków rowerowych**. Rowery stają się coraz popularniejszą formą przemieszczania się dla mieszkańców Warszawy, dlatego takich stojaków nie może zabraknąć także w Zielonej, szczególnie w pobliżu najpopularniejszych sklepów, znajdujących się w sąsiedztwie skweru.
13. **18 osób zaproponowało umieszczenie na terenie różnego rodzaju stolików, w tym stolików do gry w szachy**. Mieszkańcy liczą, że ich istnienie zachęciłoby ludzi do spędzenia większej ilości czasu na terenie skweru.
14. **13 osób zasugerowało by na terenie skweru znalazły się również specjalne siedziska dla dzieci**. Rozwiązanie takie proponowali najczęściej rodzice małych dzieci.
15. **10 osób zaproponowało usunięcie, przeniesienie lub wymianę na tablicę informacyjną słupa ogłoszeniowego, znajdującego się na skwerze**. W chwili obecnej stoi on na środku chodnika w pobliżu przejścia dla pieszych, co utrudnia mieszkańcom poruszanie się oraz zmniejsza ich widoczność podczas przechodzenia przez ulicę.
16. **9 osób zasugerowało, że dobrym pomysłem byłoby postawienie ogrodzenia wzdłuż ulicy oraz od strony parkingu**. Mieszkańcy liczą na to, że zwiększyłoby ono bezpieczeństwo szczególnie dzieci przebywających na skwerze.
17. **9 mieszkańców zasugerowało konieczność istnienia koszy na psie odchody**. Liczą oni na to, że ich istnienie poprawi stan czystości na skwerze.
18. Większość uczestników akcji deklarowało przywiązanie do sąsiadującego ze skwerem pomnika. Zwracano jednak uwagę na jego zły stan techniczny, zwłaszcza napis, który z biegiem lat stało się słabo czytelny. 9 osób optowało się za całkowitym usunięciem pomnika (pojawiły się wątpliwości co do rzeczywistych powodów ustawienia pomnika), 6 zasugerowało jego przeniesienie w bardziej reprezentacyjne miejsce na skwerze. 8 osób zaproponowało zmianę jego formy, uznając obecną za nieatrakcyjną. Wśród propozycji było między innymi umieszczenie w jego miejscu tablicy pamiątkowej.
19. Kilku mieszkańców przypominało o zwyczaju ustawiania na skwerze bożonarodzeniowej choinki i proponowało przywrócenie tej tradycji i przewidzenie w projekcie odpowiedniego miejsca do ustawiania drzewa lub zasadzenia sosny lub jodły, którą można by sezonowo dekorować.
20. Kilku mieszkańców zwróciło też uwagę na napowietrzne linie telefoniczne, które wyjątkowo szpecą przestrzeń skweru i kolidują z rosnącymi tu drzewami.
21. 8 mieszkańców uważało, że ciekawą propozycją byłoby ustawienie na terenie skweru pergoli. 6 osób uznało konieczność umieszczenia na skwerze budki telefonicznej, tylko 3 uznały że dobrym rozwiązaniem byłoby wyznaczenie na terenie skweru miejsc do grillowania, natomiast 2 zasugerowało konieczność postawienia toalety publicznej. Tylko 3 mieszkańców było za przekształceniem skweru w parking

publiczny, bowiem istniejące obecnie w jego pobliżu miejsca postojowe są dzierżawione przez właścicieli sklepów brakuje natomiast na terenie Zielonej parkingów, które zaspokoilyby potrzeby większej ilości mieszkańców. 1 osoba zasugerowała by odgrodzić ulicę zapleczową od skweru. 1 osoba zaproponowała by na terenie skweru ustawić tablice z planem dzielnicy.

REKOMENDACJE DO PROJEKTU – PODSUMOWANIE

Na podstawie przeprowadzonych rozmów proponujemy opracowanie projektu uwzględniającego poniższe propozycje rozwiązań, zaspokajających określone potrzeby mieszkańców:

1. Umieszczenie na terenie skweru miejsc siedzących o ciekawej formie architektonicznej, które dadzą szansę ich użytkownikom na odpoczynek oraz integrację.
2. Zaaranżowanie ogródka ze stolikami przy cukierni.
3. Instalacja dodatkowego oświetlenia, które szczególnie w porze wieczornej, w połączeniu z dodatkowymi patrolami straży miejskiej czy monitoringiem, zwiększyłoby poczucie bezpieczeństwa mieszkańców korzystających ze skweru i wracających od przystanków komunikacji miejskiej do domów.
4. Zaprojektowanie ciągu komunikacyjnego w postaci chodnika lub żwirowej ścieżki w miejscu istniejącego przeddepta prowadzącego do przejścia dla pieszych.
5. Zmiana formy pomnika (tablica pamiątkowa) i jego usytuowania lub konserwacja obelisku.
6. Zamontowanie parkingu rowerowego w nowoczesnej, ujednocionej formie.
7. Wymiana słupa ogłoszeniowego lub wymiana na tablicę, w formie która będzie harmonizowała standardem i stylem z proponowanym wyposażeniem skweru oraz ustawienie ich w miejscu, które nie koliduje z ruchem pieszych i nie przesłania widoczności kierowcom.
8. Uwzględnienie w projekcie małej fontanny, który podniesie estetykę tego miejsca.
9. Ustawienie odpowiedniej ilości koszy na śmieci.
10. Zachowanie istniejących obecnie proporcji pomiędzy powierzchnią biologicznie czynną i powierzchniami utwardzonymi na skwerze.
11. Wprowadzenie na skwer drzew i krzewów, które stanowić powinny zielen izolującą od ulicy. Należy jednak pamiętać, by nie pogorszyły one widoczności prowadzących samochody.
12. Wymiana powietrznej linii telefonicznej na podziemną.

UWAGI DODATKOWE DOTYCZĄCE KWESTII POZA KONSULTOWANYM TERENEM SKWERU

Tematem konsultacji było zagospodarowanie terenu skweru przy ul Brata Alberta, ale w trakcie rozmów z mieszkańcami pojawiło się wiele uwag dotyczących problemów jakie napotykać podczas codziennego życia w Zielonej.

Uwagi mieszkańców dotyczące przestrzeni publicznych o zróżnicowanym charakterze, które mogłyby powstać w innych lokalizacjach na terenie dzielnicy.

- Wiele osób zasugerowało między innymi inne lokalizacje na terenie Zielonej, które bardziej nadawałyby się pod tego rodzaju inwestycję. 2 zaproponowały teren w

pobliżu bloków, wyznaczony przez ulice: Głośną, Błękitną i Wspólną, 1 zasugerowała wykorzystanie terenu koło kościoła.

- 3 mieszkańców wyraziło również zapotrzebowanie na większą ilość placów zabaw. 2 z nich wskazało teren za kościołem jako nadający się na taka inwestycję, 1 zasugerował obrzeża lasu przy szlabanie.
- Były też propozycje na inne inwestycje. 5 osób wskazało jako problem brak miejsc dla młodzieży na terenie Zielonej, 1 zaproponowała lepsze zagospodarowanie lasu w okolicach szkoły, 1 stworzenie plenerowej siłowni dla ludzi ćwiczących na świeżym powietrzu, 2 odnowienie boiska przy ulicy Mickiewicza i wyposażenia go w urządzenia sportowe, 1 stworzenie miasteczka ruchu drogowego na ulicy Warszawskiej koło kościoła.
- 2 osoby uznały, że szkoda pieniędzy na skwer, gdyż dzielnica ma inne, pilniejsze potrzeby.
- 1 osoba zaproponowała by na terenie konsultowanego skweru powstało targowisko, które stanie się konkurencją dla najbliższych sklepów, które bardzo windują ceny towarów.
- 5 osób wyraziło zapotrzebowanie na większą ilość miejsc publicznych w całej dzielnicy, szczególnie kawiarni, barów mlecznych knajpek itp.

Uwagi mieszkańców dotyczące problemów komunikacyjnych na terenie dzielnicy:

- Wielu mieszkańców Zielonej porusza się na rowerach, więc ich głównym postulatem było stworzenie większej ilości ścieżek rowerowych, które łączyłyby ją z Sulejówkiem, Starą Miłosną, Rembertowem i Marysinem a także ścieżek rowerowych w lesie. Takie zapotrzebowanie zgłosiło 10 osób. 1 osoba zgłosiła natomiast potrzebę stworzenia większej ilości stojaków rowerowych.
- 3 osoby wyraziły zapotrzebowanie na większą ilość ogólnych miejsc parkingowych (np. przed apteką i KM)
- 9 osób zasugerowało konieczność usunięcia budynku sklepu, znajdującego się przy rondzie na ul. Wspólnej i Brata Alberta, ponieważ ogranicza on widoczność.
- 8 osoby proponują przesunięcie przejścia dla pieszych przy rondzie na ul. Wspólnej bliżej przystanku autobusu nr 514 (bliżej ulicy Pieknej)
- 10 osób wyraziło zapotrzebowanie na umieszczenie sygnalizacji świetlnej na rondzie.
- 3 osoby proponują stworzenie progu zwalniającego przed rondem w celu zwiększenia bezpieczeństwa.
- 4 osoby wskazały złe umiejscowienie przystanku autobusu linii 514. Znajduje się on na wysokości wjazdu prowadzącego na prywatną posesję, na zbyt wąskim chodniku.
- 1 osoba zaproponowała by przystanki przy rondzie na ul. Brata Alberta i Wspólnej były zlokalizowane bliżej siebie.
- 6 osób zasugerowało usunięcie krzewów przy rondzie na ul. Wspólnej i Brata Alberta, ponieważ ograniczają widoczność prowadzącym samochody.
- 3 osoby uważają, że powinno być zagospodarowane rondo i ul. Wspólna
- 1 osoba zwróciła uwagę na źle wykonane rondo, którego położenie koliduje z wjazdami do bram prywatnych posesji.

- 3 osoby zaproponowały, by na ulicy Niemcewicza (od ul. Wspólnej do ul. Praskiego Pułku) przenieść przystanki w zatoczki ponieważ autobusy, które się tam zatrzymują obecnie zwalniają ruch i ograniczają widoczność.
- 2 osoby zwróciły uwagę na zbyt wysokie krawężniki na przejściach dla pieszych.
- 1 osoba zaproponowała by malować pasy na przejściach dla pieszych w 3d, tak by prowadzący samochody myśleli, że to progi zwalniające.
- 1 osoba zaproponowała ustawienie znaku zakazu parkowania na ulicy przy basenie.
- 1 osoba zaproponowała zmianę nawierzchni na ul. Pstrowskiego.
- 2 osoby zwróciły uwagę na ostry, niebezpieczny zakręt na ul. Uroczej i Brata Alberta.
- 1 osoba zasugerowała konieczność powstania barierek przy skrzyżowaniach.

Inne uwagi mieszkańców:

- Wielu z mieszkańców jako główny wskazywało problem utrzymania czystości na terenie dzielnicy i otaczającego ją lasu. 4 osoby zwróciły uwagę na brak koszy na śmieci, 9 osób wyraziło potrzebę postawienia w głównych punktach pojemników umożliwiających segregację odpadów, 7 kolejnych wyraziło zapotrzebowanie na duże kontenery, do których będzie można wyrzucać śmieci o większych gabarytach. 4 osoby wyraziły konieczność opracowania skutecznej metody przeciwdziałającej wyrzucaniu domowych śmieci do lasu lub publicznych śmietników. Mieszkańcy zwrócili też uwagę na bark na terenie dzielnicy koszy na psie kupy.
- Bardzo ważną kwestią dla mieszkańców Zielonej jest podniesienie bezpieczeństwa w dzielnicy. 2 osoby zasugerowały konieczność zamontowania monitoringu przez sklepie monopolowym znajdującym się przy ulicy Brata Alberta, 1 zaproponowała stworzenie mobilnego komisariatu, który miałby dyżury szczególnie w piątkowe wieczory. 6 osób zwróciło uwagę na konieczność stworzenia oświetlenia i monitoringu na terenie placu zabaw przy blokach. Alternatywą dla monitoringu mogłyby być częstsze kontrole patroli straży miejskiej na tym terenie. 2 kolejne osoby uznały, że na terenie całej dzielnicy należy zwiększyć ilość oświetlenia.
- Dla mieszkańców problemem jest również bark ławek w dzielnicy. Spośród 4 osób które wypowiedziały zwróciły na to uwagę 2 zaproponowały konkretną lokalizacji przy ul. Jagiellońskiej w lesie.
- 6 osób domagało się zaprzestania wycinki lasów.
- Mieszkańcy narzekają również na brak różnych sklepów. 1 osoba wyraziła zapotrzebowanie na sklep ze sprzętem AGD, 2 kolejnym brakuje księgarni.
- 2 osoby zgłosiły uszkodzenie latarni na ul. Uroczej naprzeciwko posesji nr 102
- 2 osoby zaproponowały stworzenie drogi spacerowej łączącej Zieloną z centrum Wesolej
- 1 osoba zaproponowała zmianę nazwy ulicy Pstrowskiego.
- 1 osoba wyraziła zapotrzebowanie na poprowadzenie instalacji gazowej.